

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Kako sheme kakovosti in promocijo lokalne hrane izkoristiti za ohranjanje biodiverzitete ?

Ana Le Marechal Kolar

Generalna direktorica Direktorata za hrano in ribištvo, MKGP

SHEME KAKOVOSTI

- Vzpostavljene leta 2001 z Zakonom o kmetijstvu
- Nanašajo se na kmetijske pridelke in živila s posebnimi lastnostmi oziroma značilnostmi, ki so lahko posledica:
 - vpliva geografskega območja, na katerem so proizvedeni
 - načina pridelave ali predelave
 - tradicionalnih receptov ali postopkov
 - pa presegajo predpisano kakovost
 - pogoje glede varstva zdravja ljudi, živali ali rastlin
 - dobrega počutja živali
 - zaščite okolja.
- Pogoji in postopki so natančno predpisani - so dodatno kontrolirani s strani certifikacijskih organov

SHEME KAKOVOSTI

- **EVROPSKE** - zaščiteni označba porekla, zaščiteni geografska označba, zajamčena tradicionalna posebnost in ekološka pridelava.

- **NACIONALNE** - označba višje kakovosti, integrirana pridelava, izbrana kakovost.

EVROPSKE SHEME KAKOVOSTI – tesna povezava z geografskim območjem in okoljem

GEOGRAFSKE OZNAČBE (GI)– ZOP in ZGO

- Številne geografske označbe že DANES prispevajo k:
 - ohranjanju habitatov in biotske raznovrstnosti,
 - ohranjanju naravne flore in favne,
 - ohranjanju lokalnih rastlinskih sort in živalskih pasem, ki so prilagojene njihovem okolju, ali
 - oživljanju lokalnih ekotipskih sort.
- V strategiji „od vil do vilic“ se je EK še dodatno zavezala – v GI vključila posebna trajnostna merila ter s tem še dodatno prispevala k prehodu v trajnostni prehranski sistem.

ZAJAMČENA TRADICIONALNA POSEBNOST ZTP

- Zagotavljajo:
 - ohranjanje tradicije/znanje
 - uporabo tradicionalnih surovin/kultur
 - ohranjanje tradicionalnih receptov

EKOLOŠKA PRIDELAVA IN PREDELAVA

- Izpolnjuje cilje trajnostnega razvoja
- Je vzorčen primer zelenega oziroma krožnega gospodarstva
- Zagotavlja zmanjšanje negativnih vplivov na okolje, naravo in zdravje ljudi
- Je oblika kmetovanja kjer se poskuša najbolje upoštevati naravne življenjske cikle
- Skrbi za ravnovesje vseh vključenih elementov, ki so tla-rastline-živali-človek

SI-EKO-002

LOKALNA PRIDELAVA – Kaj nam zagotavlja?

- Bližino
- Krajše dobavne verige
- Manj logistike
- Sezonskost (<https://www.eufic.org/en/explore-seasonal-fruit-and-vegetables-in-europe>)
- Samooskrbo
- Manj odpadkov
- Ohranjanje slovenske tradicije
- Sadje in zelenjavo obrano v polni zrelosti
- Spodbujamo gojenje avtohtonih pridelkov prilagojenih našim razmeram
- Ohranjanje lokalnega gospodarstva
- Ohranjanje lokalnih delovnih mest

Tabela 1: Sezonski koledar za zelenjavo

Zelenjava		JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
ZELJE	(H)												
PAPRIKA													
SOLATA													
ENDIVJA													
RADIČ	(H)												
MOTOVILEC													
KITAJSKI KUPUS	(H)												
KORENČEK	(H)												
CVETAČA													
JAJČEVCI													
POR	(H)												
MELONE													
LUBENICE													
BUČKE													
ŠPARGLJI													
ČESEN													
ČEBULA	(H)												
ČEBULA MLADA													
PARADIŽNIK													
KUMARE													
ZGODNJI KROMPIR													
ZELENA	(H)												
BROKOLI													
RUKOLA													
MESEČNA													
REDKICA													

DOSTOPNOST SLOVENSKEGA SADJA SKOZI LETO		JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC
PEČKARJI	jabolka												
	hruške												
KOŠČICARJI	breskve												
	marelice												
	češnje												
	slive												
JAGODIČJE	jagode												
	ameriške borovnice												
	maline												
	rdeči ribez												
LUPINARJI	orehi												
	lešniki												
	mandelj												
	kostanj												
MEDITERANSKE SADNE VRSTE	kaki												
	figa												

Kako uskladiti pridelavo hrane in ohranjanje biodiverzitete

Lokalna pridelava
brez pretirane
uporabe FFS-jev in s
tem ohranjanje
kmetijskih sort kot
del biodiverzitete

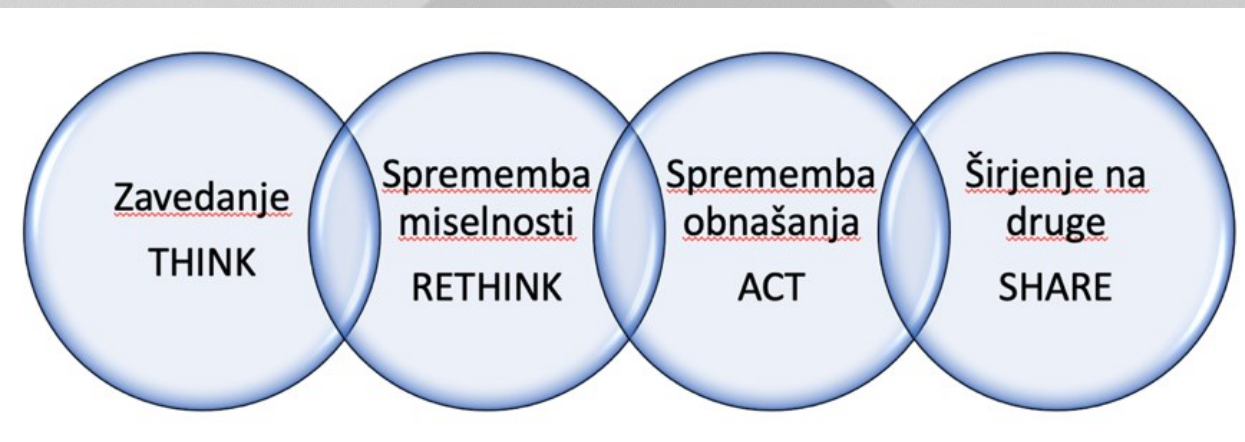

Promocija slovenske hrane in shem kakovosti

- Promocija sheme IK od 2016
- Promocija sheme EKO od 2019
- Promocija EU shem kakovosti jesen 2022

Kaj želimo doseči s promocijo shem kakovosti?

- Povečati poseganje po proizvodih iz shem kakovosti
- Večjo vključitev slovenskih proizvajalcev v sheme kakovosti

SI-EKO-002

Primeri TV spotov (zaščiteni proizvodi)

<https://www.youtube.com/c/nasasuperhrana>

- 30 sek TV spot 3 sheme kakovosti (fant)

<https://www.youtube.com/watch?v=BVJCv9Eb9iM>

- 30 sek TV spot „zaščitena označba porekla“ (dedek)

<https://www.youtube.com/watch?v=Kt4ymCcbV1U>

- 30 sek TV spot „zaščitena geografska označba“ (oče)

<https://www.youtube.com/watch?v=RJH6hzvE6v0>

- 30 sek TV spot „zajamčena tradicionalna posebnost“ (mama)

<https://www.youtube.com/watch?v=NvnaJAKBBvE>

Hvala za vašo pozornost

Ana Le Marechal Kolar, Generalna direktorica direktorata za hrano in ribištvo
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

